

Hevosien kanssa -julkaisu 5/10

Edellisessä osassa sanoit, että talutus on hevosen käsittelyn A ja O ja kaikki siitä välistä. Kerro lisää, hevoskouluttaja Mia Jurvala.

Taluttaessa hevosta minulla pitää olla keinot taluttaa tai seisottaa hevosta suhteessa kehooni siten kuin se sillä hetkellä on tarpeellista. Yleisin ajatus on, että hevonen kävelee takaviistossa, jossa ihminen näkee missä hevonen menee. Ei siis kokonaan selän takana. Tästä minäkin lähdän aina liikkeelle. En halua vierasta hevosta taakseni missä en näe mitä siellä tapahtuu.

Ensimmäiset harjoitukset ovatkin sitä, että hevosen tulee kävellä vierelläni näkyvässä, mutta sen verran taaempana, että hevosen lapa, turpa tai minkä kohdan nyt haluankin valita, ei ohita minun olkapäätäni. Kun pysähdyn hevosen tulee pysähtyä. Ei siksi, että minä vedän riimunnarusta vaan siksi, että ihminen pysähtyi. Pysin aina siihen, että kommunikoidessa joudun mahdollisimman vähän käyttämään mitään välinettä. Kehon eleet ja äänimerkit ovat ensisijaisia ja vasta jos ne eivät saavuta tulosta, otetaan käyttöön väline.

Kun edellisessä vastauksessa läpikäyty peruutus on kunnossa, on ihmisellä keino palauttaa hevonen taluttaessa omalle paikalleen, vaikkapa sinne olkapään taakse. Muista, että peruutus ja pysähdys ovat kaksi eri asiaa! Hevonen pysäytetään sillä, että ihminen pysähtyy ja vasta jos hevonen ei sitä pyyntöä kuuntele, se palautetaan peruuttaen toivotulle paikalle.

Kun kaksi hevosta kävelee laitumella jonossa (hevoset usein kävelevät jonossa) ja ensimmäinen pysähtyy, on perässä tulevalle hyvin luontevaa pysähtyä. Ei siksi, että edellä menevä on lauman "johtaja" ja muut alistuvat tahtoon. Perässä tuleva pysähtyy siksi, että on luultavaa, että edellä menevä on havainnut jotain epäilyttävää ja on syytä tarkistaa pitääkö paeta. Ihminen onnistuu kuitenkin aika nopeasti epäloogisella kommunikoinnillaan tukahduttamaan tämän hevosen luontaisen tavan. Siksi pysähdystä joutuu hiukan kaivamaan hevosen muistista esille.

On tilanteita, joissa emme voi taluttaa hevosta pitkällä köydellä perässämme. Otan tässä esimerkiksi näyttelyt. Hevosen tulee kulkea ihmisen vierellä, etujalat suunnilleen ihmisen kohdalla ja esittää parastaan. Edellä mainittu talutusharjoitus ei millään tapaa kumoa tätä. Hevonen tekee erilaisia asioita myös kun olemme selässä: se menee käyntiä, ravia, väistöä, laukkaa. Nämä asiat eivät pois sulje toisiaan, koska niihin on opetettu erilaiset merkit. Onkin hiukan hassua, että maastakäsin oletus on monesti se, että hevonen ei osaisi tehdä samaa asiaa kahdella eri tavalla. Kyllä osaa, kunhan opetetaan.

Talutus on merkityksellinen asia, sillä sitä käytetään myös ohjasajon ja ratsutuksen alkeiden opettamiseen. Siinä minä vain talutan hevosta niin, että hevonen kävelee edelläni. Kun opetan hevosta kävelemään takanani, opetan kääntymisen sekä minuun päin että minusta poispäin. Kun opetan hevosta kävelemään näyttelyssä, opetan kääntymisen, etenkin minusta katsottuna oikealle, koska näyttelykolmiolla on tiukka kurvi oikeaan. Kun hevoselle on opetettu kunnolliset jarrut ja kääntyminen, ei ohjasajossa oikeastaan ole mitään ihmeellistä, ainoa muuttuva asia on ihmisen sijainti.

Toivon, että tämä teksti avaa taluttamisen merkityksen lukijalle laajemmin ja innoittaa harjoittelemaan.

PS: on aika kiva esitellä näyttelyssä hevosen rakenne tuomareille, kun hevonen osaa seistä paikallaan.

Miasta ja juttusarjasta:

#yhdessä -hengessä SRL Häme julkaisee kirjoituksia hevosen käsittelystä ja hevosen kanssa harrastamisesta. Vastaaja on hevoskouluttaja Mia Jurvala, joka on aluejaoston jäsen. Hevosen hyvinvoinnin edistäminen on yksi aluejaoston tehtävistä.

Hevoskouluttaja Mia Jurvala on kouluttanut ihmisiä ja hevosia jo 25 vuotta. Hän on erikoistunut kouluttamaan hevosia, joiden käytös aiheuttaa murheita tai vaaratilanteita. Paras lääke on ennaltaehkäisy, siis Mia järjestää hevosenkäsittelykurseja omistajille ja harrastajille ja kouluttaa muita kaltaisiaan ammattilaisia. Hänen peruskouluttautunut Ypäjällä (Hevostalouden perustutkinto/kasvatus, Kengittäjän perustutkinto, Tallimestarin erikoisammattitutkinto) ja käynyt lukuisia kurseja hevosen mielestä, oppimisen lainalaisuuksista sekä opiskelee paraikaa psykologiaa avoimessa yliopistossa. Mia käyttää positiivista vahvistamista, mutta muistuttaa, että perusasiat ihmisen ja hevosen välillä pitää olla kunnossa.

Aiemmin julkaistu

1/10 On käyty paljon keskustelua onko ihmisen oikeus ylipäätään harrastaa hevosella.

2/10 Kerro hevosen laumasta. Kuka on pomo? Miten autan laumaa syntymään?

3/10 Miksi maastakäsittely? Mitä hyötyä siitä on arjessa tai ratsastuksessa?

4/10 Miksi maasta peruuttaminen on tärkeä taito?

Julkaisut löytyvät Hämeen Facebookista sekä SRL Hämeen nettisivulta

<https://www.ratsastus.fi/alueet/hame>

Tekstin käsittely: Sari Passaro.